

LINKIT CONSULT

Notulen Klankbordbijeenkomst Veiligheidsbuffer Oesterdam

Project: Veiligheidsbuffer Oesterdam

Datum: 20 april 2012, 9.30-12.00

Locatie: Gemeentehuis Tholen

Aanwezigen: zie bijlage

1. Inloop

2. Opening door dagvoorzitter Ben de Winder

Ben de Winder, projectleider Veiligheidsbuffer Oesterdam, opent de bijeenkomst namens de initiatiefnemers van het project, te weten Rijkswaterstaat Zeeland, Natuurmonumenten en de provincie Zeeland. Hij memoreert de aandachtspunten van de vorige bijeenkomst van de klankbordgroep van 18 november 2011:

- Veel vragen/onzekerheden over de zandwinlocatie(s);
- Gebruikers betrekken in de planvorming;
- Technieken & ontwerpen gebruiken waarbij het leereffect zo groot mogelijk is.

Deze bijeenkomst heeft als doel dat iedereen op de hoogte is van de huidige stand van zaken, dat er een voorkeursalternatief wordt vastgesteld en dat eventuele aan- of opmerkingen van partijen helder worden. De opbouw van de bijeenkomst is als volgt:

- Toelichting op de ontwerpen;
- Toelichting zandwinlocaties;
- Verzamelen opmerkingen van de aanwezigen op de ontwerpen/ontgrondingen;
- Afspraken maken en afronding met rondvraag

3. Toelichting ontwerpen

Door Bjørn van den Boom, omgevingsmanager

Bjørn van den Boom licht de ontwikkelde ontwerpen en het ontwerpproces toe. Om tot de ontwerpen te komen zijn samen met de partijen/specialisten een aantal stappen gezet:

- De omgevingswensen van de partijen zijn geïnventariseerd;
- Er zijn werksessies met experts van o.a. Imares gehouden;
- Er zijn 2 ontwerpateliers gehouden met expert en gebiedspartijen.

Op basis van bovenstaande activiteiten zijn er 3 ontwerpen ontwikkeld:

- Variant 1 "Strandhaak". Hierbij wordt zand in de vorm van een "strandhaak" aan de Oesterdam gesuppleerd. De haak ligt aan de rand van de bestaande plaat;
- Variant 2 "Gehele plaat". De hele plaat wordt vanaf de dijk aflopend gesuppleerd;
- Variant 3 "Zand tegen de Dijk". De gehele plaat wordt gesuppleerd maar tegen de dijk wordt meer gesuppleerd.

In alle drie de riffen worden kunstmatige riffen aan de noordzijde van de zandplaat aangebracht. Deze houden zand tegen en zijn bevorderlijk voor de productie van oesterzaad. Variant 1 heeft de voorkeur van het projectteam. Hiervoor zijn er diverse redenen: de natuur wordt namelijk op korte termijn zoveel mogelijk ontzien, er zijn goede perspectieven voor de natuur op middellange termijn, er zijn goede mogelijkheden voor continuering van een deel van het huidige gebruik, de

veiligheid wordt verbeterd en het risico voor schade voor de mossel- en oestersector is gering. De andere alternatieven hebben minder voordelen.

4. Zandwinlocaties

Door Eric van Santen, projectleider Zandhonger Oosterschelde

Er is een onderzoek geweest naar mogelijke zandwinlocaties. Hierbij zijn de volgende randvoorwaarden gebruikt:

- Het zand moet eenzelfde samenstelling hebben als op de slikken, fijn/middelfijn zand;
- Geen winning binnen 1 km van mosselproductie/opslag; gerekend in de stroomrichting;
- Voorkomen van een slib-wolk bij opzuiging. Daarvoor mag er geen slib of sliblaag aanwezig zijn (uniform zand);
- De locaties moeten later eventueel ook bruikbaar zijn voor zandwinning t.b.v. bestrijding van de zandhonger op andere locaties.

Om de mogelijke zandwinlocaties te bepalen is een aanpak gekozen waarbij in samenwerking met geologen van TNO en Deltares; en hydraulici van RWS potentiële locaties in beeld zijn gebracht. Van deze locaties is de verticale samenstelling van het zand bepaald en is in overleg met de gebruikers van het gebied bepaald wat de mogelijkheden zijn. Op basis hiervan is men tot 2 locaties gekomen: Wemeldinge (continue winning) en Lodijsche gat (winning alleen bij terugtrekkend tij). Op beide locaties wordt alleen in het uiterste westelijke deel zand gewonnen om het risico op schade voor de schelpdiersector zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast worden bij de winlocaties slib-meetpalen geplaatst om de hoeveelheid slib te kunnen monitoren en indien nodig in te kunnen grijpen. Beide locaties voldoen aan de randvoorwaarden en kenmerken zich door:

- Voldoende zand aanwezig;
- Uniform pakket aan zand;
- Winbaar;
- Minimale risico vertroebeling voor andere sectoren.

Aanvullingen op basis van gestelde vragen:

- Er wordt voor het project zand gewonnen op beide locaties;
- De winningslocaties worden alleen gebruikt voor dit project; van instemmen met het winnen van zand voor toekomstige suppleties is geen sprake;
- Omdat er kleine hoeveelheden worden gewonnen is de inschatting dat de invloed van de winning op de stromingsrichting van het water zeer beperkt is.

5. Aanvullingen, opmerkingen en vragen

Op de kaarten en in discussie zijn opmerkingen gemaakt en aanvullingen gedaan, in algemene zin, over alternatief Strandhaak en de ontgroningen.

“Strandhaak”

- Op deze locatie zijn visvakken aanwezig. Hiervoor moet een andere locatie worden gevonden of deze moeten gecompenseerd worden. Er vindt op korte termijn overleg plaats met EL&I over verplaatsing van de visvakken;
- Deze optie leidt tot het minste verstoring, is innovatief en qua logistiek/suppletie in orde;
- Bij optie strandhaak blijft deel van het spitgebied te gebruiken door recreatieve spitters. Deze optie is voor de spierenspitter gunstiger dan de andere opties;
- Er moet aandacht zijn voor de positie van de oesterriffen in relatie tot de begrenzing van het mechanisch spitgebied. In het aan de spitter vergunde gebied worden geen oesterriffen geplaatst.

Algemene vragen en opmerkingen

- Verandert de stroomrichting van het water door de suppletie? Is er een mogelijkheid voor simulatie in het waterkundig laboratorium? Hier is naar gekeken en de verwachting is als volgt:
  - Effecten van de suppletie op de waterstromen zijn miniem;
  - Geen effect op de waterstanden;
  - Kleine verandering van stroomsnelheid, slechts enkele procenten bij suppletie-locatie;
  - De gevolgen terplekke bij de winlocatie zullen miniem zijn.
- Opmerking en verzoek Cees van Liere: de Nederlandse Oestervereniging vindt dat de hoeveelheid in het project opgenomen innovatieve oester-technieken wat beperkt zijn maar geeft complimenten over de proces-aanpak. Verder adviseert hij de algehele coördinatie van het project Oesterdam bij RWS te houden en de proeftuin Oestersector ook aan dit project te verbinden;
- Voorstel Nationaal Park Oosterschelde: verken de mogelijkheden om een schadecommissie in te stellen die de potentiële schade voor verschillende partijen objectief beoordeeld;
- Er is een algemeen pleidooi voor het zorgvuldig uitvoeren van de monitoring;
- Er is twijfel over de effectiviteit van de werking van de Oesterriffen aan de noordzijde omdat deze met zand bedekt zullen worden. Reactie Eric v Z: Bij Vianen liggen nu 2 jaar oesterriffes. Deze houden daar het zand tegen; de verwachting is dat dit bij de Oesterdam ook zo kan functioneren;
- Hoe staat het met de winderosie bij oostenwind (door ligging gebied)? Anders is het wellicht een idee om vlechtdammetjes in juiste positie aan te leggen?
- Hoe staat het met het inlaten van zoet water door de Oesterdam? Reactie Leo Adriaanse (RWS): Green Deal loopt, maar het is een verkenning en uitwerking van de mogelijkheden. Beide projecten kunnen qua uitvoering gewoonweg niet geïntegreerd worden. Dat komt beide projecten niet ten goede. Wel moet er afstemming blijven plaatsvinden.

6. Vervolg ontwerp en proces

De komende maanden wordt het ontwerp verder aangescherpt en uitgewerkt. De planning is als volgt:

▪ Verslag van deze bijeenkomst:	Medio mei 2012;
▪ Definitief ontwerp:	Eind juli 2012;
▪ Verzorgen vergunningen:	publicatie eind juli 2012;
▪ Volgende bijeenkomst klankbordgroep:	Eind 2012;
▪ Starten met aanleg:	Winter 2012/2013;
▪ Monitoring:	2013-2015.

7. Afsluiting

Ben de Winder concludeert dat de aanwezigen zich aansluiten bij de voorkeursvariant 1 “De Strandhaak” van het projectteam, met de hierboven beschreven opmerkingen. Hij sluit de bijeenkomst af met de volgende afspraken:

- Er vindt op korte termijn een gesprek plaats met visrechthebbenden;
- Er wordt nagegaan of en hoe er een schadecommissie ingesteld moet worden;
- Er wordt verkend of en hoe een schaderegeling vorm kan krijgen;
- De streefdatum voor publicatie vergunning is eind juli 2012, zodat in de winter begonnen kan worden met suppleren;
- Er komt een Plan van Aanpak voor de monitoring.

Tot besluit krijgen alle aanwezigen de gelegenheid een nabrander te geven:

- Birgit Dauwe: Dit project mag meer op de kaart gezet worden en mag meer gelinkt worden aan “Building with Nature”;
- Henk Baptist: De gevolgen voor natuur zijn niet voldoende in kaart gebracht en worden ook niet benoemd in dit project. Hij heeft de zorg dat het project voor schade aan de natuur zal zorgen;
- Cees van Liere: Bij een project van deze omvang hoort een apart Communicatie traject richting de buitenwereld. Is dit opgenomen in dit plan?
- Diversen: er is interesse om het Plan van Aanpak voor de monitoring te ontvangen. Ben bekijkt dit nader.

Lijst aanwezigen bijeenkomst klankbordgroep Veiligheidsbuffer Oesterdam, 20 april 2012

Organisatie	Persoon	Email
Sportvisserij Zuidwest Nederland	Emiel Derks	emiел@sportvisserijzwn.nl
Ecologisch adviesbureau	Henk Baptist	henk@natuurbeschermingswet.nl
Planologiewerkgroep Natuurvereniging Tholen	Gé Meijnen	gmeijnen@xs4all.nl
Natuurvereniging Tholen	Erwin Raas	erwin@digisites.nl
V.O.F. Van den Endt	Ben van den Endt	bvdendt@zeelandnet.nl
V.O.F. Van den Endt	William van den Endt	willy.vd.endt@zeelandnet.nl
Natuurmonumenten	Hanneke Mesters	h.mesters@natuurmonumenten.nl
Natuurmonumenten	Wouter van Steenis	w.vansteenіs@natuurmonumenten.nl
Stichting behoud Weervisserij	Jan van Paassen	
Provincie Zeeland	Kees Polderdijk	ca.polderdijk@zeeland.nl
Nationaal Park Oosterschelde	Siebe Kramer	swgmramer@hotmail.com
Sportvisserij Zuidwest Nederland	Ronald van den Hoek	r.e.vandehoek@utwente.nl
Ministerie EL&I	Laurent Gorissen	l.e.m.gorissen@mineleni.nl
Oestervereniging	Jaap de Rooij Cees van Liere	jderooij@zeelandnet.nl brunova@zeelandnet.nl
Ver. Beroepsvisserij Zuidwest Nederland	Jaap Geleijnse	info@j-geleijnse.speedling.nl
Nationaal Park Oosterschelde	Frans van Pelt	fmm.v.pelt@zeeland.nl ; fpe@zeeland.nl
Imares	Birgit Dauwe	birgit.dauwe@wur.nl
Staanwand visser	Bram Aertssen (Bergen op Zoom)	bram.aertssen@xs4all.nl
Vereniging Les Amis de L'Anchois	J. Vonk	j.vonk@kpnplanet.nl
Rijkswaterstaat Zeeland	Leo Adriaanse	leo.adriaanse@rws.nl
Gemeente Reimerswaal	Ben Sandee	b.sandee@reimerswaal.nl
De Oestervisser/ Zeeas Wimming	Frank Lobbezoo	famlobbezoo@planet.nl
Roem van Yerseke bv.	Huub Lacor	h.lacor@roemvanyerseke.nl
Gemeente Tholen	Hendrik Kieviet	kieviet.h@tholen.nl
Organiserende partijen		
Rijkswaterstaat	Ben de Winder	ben.de.winder@rws.nl
	Eric van Zanten	eric.van.zanten@rws.nl
	Kees van Westenbrugge	kees.van.westenbrugge@rws.nl
Natuurmonumenten	Bjorn van den Boom	B.vandenBoom@natuurmonumenten.nl
Provincie Zeeland	Leo van den Brand	l.vd.brand@zeeland.nl
LINKit consult	Jeroen van Herk	jeroen@linkitconsult.nl
LINKit consult	Gijs van der Linden	gijs@linkitconsult.nl